

Hoor- en adviescommissie

ADVIES

INGEKOMEN 20 NOV. 2020

AAN GEDEPUTEERDE STATEN

naar aanleiding van de behandeling van het bezwaarschrift ingevolge artikel 7:1 van de Awb van
[REDACTED] (bezwaarde)

tegen het besluit van

gedeputeerde staten van Noord-Holland (verweerders) van 14 april 2020, waarbij een zienswijze is beantwoord en een herstelbesluit is genomen ten aanzien van een verzoek tot handhaving;

alsmede het bezwaarschrift ingevolge artikel 7:1 van de Awb van bezwaarde

tegen het besluit van

verweerders van 21 april 2020, waarbij aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo een ontheffing is verleend ten behoeve van de realisatie van het woningbouwproject Zuiderloo.

ONTVANKELIJKHEID

Beide bezwaarschriften zijn tijdig ingediend, ondertekend en voldoen aan alle overige vormvereisten. In het kader van de ontvankelijkheid is voorts van belang of bezwaarde als belanghebbende bij de bestreden besluiten dient te worden aangemerkt.

Op grond van artikel 1:2 Awb wordt onder belanghebbende verstaan: "degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken." Blijkens het derde lid worden ten aanzien van rechtspersonen als hun belangen mede beschouwd de algemene en collectieve belangen die zij krachtens hun doelstellingen en blijkens hun feitelijke werkzaamheden in het bijzonder behartigen.

Gelet op de jurisprudentie¹ is voor de beantwoording van de vraag of een rechtspersoon belanghebbende is als bedoeld in artikel 1:2, eerste en derde lid, van de Awb, bepalend of de rechtspersoon krachtens zijn statutaire doelstelling en blijkens zijn feitelijke werkzaamheden een rechtstreeks bij het bestreden besluit betrokken algemeen of collectief belang in het bijzonder behartigt. Met artikel 1:2, derde lid, van de Awb heeft de wetgever blijkens de totstandkomingsgeschiedenis (Kamerstukken II 1988/1989, 21 221, nr. 3, p. 32-35) veilig willen stellen dat organisaties als belanghebbende kunnen opkomen, mits een algemeen of collectief belang dat zij zich statutair ten doel stellen te behartigen en waarvoor zij zich daadwerkelijk inzetten, bij het besluit rechtstreeks is betrokken.

¹ Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 28 maart 2018, met zaaknummer 201702469/1/A1 (ECLI:NL:RVS:2018:1066).

Hoor- en adviescommissie

Blijkens de statutaire doelstelling van bezwaarde stelt zij zich onder meer "het voor de gemeente Heiloo (...) behouden en/of verbeteren van (...) de flora en fauna" ten doel.

Tijdens de op 8 oktober 2020 gehouden openbare hoorzitting heeft bezwaarde medegedeeld dat haar feitelijke werkzaamheden onder meer bestaan uit het verrichten van onderzoek en het overleggen met organisaties. Daarnaast worden er bezwaarschriften ingediend. De Paddenwerkgroep, die binnen de organisatie van bezwaarde opereert, verricht ook feitelijke werkzaamheden om de overlevingskansen van padden te vergroten, zoals het plaatsen van schermen, aldus bezwaarde.

Gelet op bovengenoemde statutaire doelstelling en de door bezwaarde omschreven feitelijke werkzaamheden is de commissie van oordeel dat – nu de bestreden besluiten betrekking hebben op het behoud van rugstreeppadden in de gemeente Heiloo – bezwaarde belanghebbende is bij deze besluiten en derhalve dient te worden ontvangen in haar bezwaren tegen deze besluiten.

De commissie zal dan ook overgaan tot een inhoudelijke beoordeling van de bezwaarschriften.

BESTREDEN BESLUITEN

Bestreden besluit 1: Beantwoording zienswijze / herstelbesluit afwijzing handhavingsverzoek

Bij brief d.d. 4 december 2019 heeft bezwaarde verzocht om handhaving, vanwege overtreding van de voorwaarden van de vergunning/ontheffing ingevolge de Flora- en faunawet d.d. 22 januari 2015, met kenmerk FF/75C/2014/0071.

Bij brief d.d. 14 februari 2020 hebben verweerders medegedeeld voornemens te zijn om het handhavingsverzoek af te wijzen en bezwaarde in de gelegenheid gesteld om binnen twee weken haar zienswijze kenbaar te maken tegen dit voornemen.

Bij besluit d.d. 12 maart 2020 is het handhavingsverzoek afgewezen. In dit besluit staat ten onrechte dat bezwaarde geen zienswijze heeft ingediend. Naar aanleiding van dit besluit heeft bezwaarde op 16 maart 2020 bericht dat zij wel degelijk een zienswijze heeft ingediend.

Verweerders reageren alsnog als volgt op de zienswijze.

1. Zienswijze:

Volgens bezwaarde is er sprake van een overtreding van de Wnb, doordat de oude ontheffing is verlopen en er geen nieuwe ontheffing is verleend. Er vinden zonder ontheffing bouwactiviteiten plaats in het leefgebied van de rugstreeppadden. Ook is sprake van andere verstoringen, omdat het leefgebied als (honden)speelplaats wordt gebruikt.

Reactie:

Verweerders stellen dat geen sprake is van een verstoring van de verschillende habitattypen van de rugstreeppadden. Alleen wanneer er sprake is van een verstoring, beschadiging of vernieling van de habitat wordt de Wnb overtreden. Het ontbreken van een ontheffing op dit moment is dan ook geen overtreding op zich.

Mochten er toch padden naar de bouwplaats trekken, dan kunnen die op basis van de aangevraagde en te verlenen ontheffing worden afgevangen en naar een geschikt habitat worden overgeplaatst.

2. Zienswijze:

Hoor- en adviescommissie

Bezwaarde geeft aan dat er een groot verschil is tussen de weergave van de controlebevindingen in het voorgenomen besluit en hetgeen volgens de OD NHN in acht moet worden genomen, volgens de brief d.d. 19 december 2019, zaaknummer OD.294190.

Er wordt genegeerd dat het voortplantings-, zomer -en winterhabitat van de rugstreeppad een veel groter gebied omvat. Het leefgebied is nu beperkt tot enkele tientallen vierkante meters. Ook wordt genegeerd dat het gaat om watergangen tussen de oude delen van het habitat; deze zijn wel degelijk voor de woningbouw gedempt. Tevens wordt genegeerd dat de poelen en dus de voortplanting verstoord worden door mensen en huisdieren.

Reactie:

De brief d.d. 19 december 2019, zaaknummer OD.294190, betreft een verzoek om aanvullende informatie in verband met de aanvraag van de nieuwe ontheffing. Deze brief is dus alleen bedoeld om informatie te verkrijgen. Zoals reeds in het besluit van 12 maart 2020 is aangegeven is het habitat waarin de rugstreeppadden leven een geschikt en functioneel habitat, met een winter- en zomerverblijf. De afmetingen doen daar niet aan af. Er zijn voorafgaand aan de werkzaamheden geen watergangen ten behoeve van de padden aangelegd, omdat er ook geen watergangen van de padden gedempt zijn. Het gebruik van de paddenpoel door honden is niet schadelijk voor de rugstreeppadden.

3. Zienswijze:

In de controlebevindingen wordt aangegeven dat rugstreeppadden verplaatst zijn. Ook voor de verplaatsing en uitzetting in Bakkum is ten onrechte geen ontheffing aangevraagd en verleend.

Reactie:

De rugstreeppadden waren aanwezig op het bouwterrein. De rugstreeppadden die zijn afgevangen en verplaatst zijn op grond van de ontheffing d.d. 22 januari 2015, met kenmerk FF/75C/2014/0071, afgevangen. Hiermee zijn de maatregelen in acht genomen, zoals opgenomen in de voorschriften genoemd onder de Zorgplicht. Verweerders wijzen op voorschrift nummer 12. Hierbij is niet voorgeschreven dat de rugstreeppadden naar hetzelfde leefgebied dienen te worden verplaatst. Het gebied in Bakkum is een geschikt leefgebied voor de rugstreeppadden. Voor het afvangen was dan ook geen aparte ontheffing op grond van de Wnb vereist.

4. Zienswijze:

Er zijn waarnemingen van vleermuizen en marterachtigen in het plangebied. Ten onrechte is hiervoor geen ontheffing aangevraagd c.q. ontbreekt nu een ontheffing.

Reactie: Het handhavingsverzoek ziet op de naleving van de voorschriften van de ontheffing d.d. 22 januari 2015, met kenmerk FF/75C/2014/0071. Ten aanzien van de zorgplicht stelt bezwaarde dat niet is voldaan aan het voorschrift doordat andere aanwezige beschermde soorten niet zijn gemeld (marters, vleermuizen). Zoals aangegeven in het voornemen tot afwijzing van het handhavingsverzoek is er geen sprake meer van een ontheffing en is het derhalve ook niet mogelijk om de naleving van deze voorschriften te handhaven. Het handhavingsverzoek had betrekking op bescherming van de rugstreeppadden en niet op mogelijk andere aanwezige beschermde soorten (zoals marters en vleermuizen). Deze zijn echter niet aanwezig. Het gebied is niet geschikt voor marters en vleermuizen en voor deze soorten worden geen negatieve effecten verwacht. Dat blijkt uit verschillende ecologische onderzoeken. Mochten zich in de toekomst alsnog beschermde soorten in het gebied vestigen en mochten de werkzaamheden dan van invloed kunnen zijn - vanwege verstoring, beschadiging of vernieling van de habitat - dan zal een aanvullende ontheffing nodig zijn.

Hoor- en adviescommissie

5. Zienswijze: De OD NHN gaat in haar antwoord niet in op artikel 2 van de Wnb (stikstofdepositie). Ook hiervoor is geen ontheffing aangevraagd. Dat betekent dat de gemeente Heiloo in overtreding is. Bezwaarde vraagt ook om handhaving van artikel 2 van de Wnb.

Reactie: Zoals in het bericht van ontvangst van verweerders d.d. 14 februari 2020, met kenmerk OD.303915, is aangegeven, hebben zij het verzoek ten aanzien van mogelijke overtreding van artikel 2.7 van de Wnb (stikstofdepositie) in behandeling genomen. Dit wordt apart behandeld van het verzoek van bezwaarde met betrekking tot mogelijke overtreding van artikel 3.5 van de Wnb (rugstreepad).

6. Zienswijze: Bezwaarde heeft het ecologisch protocol opgevraagd bij de ecooloog en bij de gemeente Heiloo. Dit is haar niet toegestuurd. Bezwaarde beschikt via de OD NHN nu wel over dit ecologisch protocol en zal aan de hand daarvan de zienswijze indien nodig aanvullen.

Reactie: Het ecologisch protocol is een werkprotocol dat is opgesteld in opdracht van de opdrachtgever van de ontwikkeling en dient als leidraad voor de uitvoerende aannemers. Hierin staan geen aparte voorwaarden opgesteld die als onderdeel van de verleende ontheffing fungeren. In de ontheffing zelf is de voorwaarde opgenomen dat een dergelijk protocol wordt opgesteld. Voor het indienen van een zienswijze is reeds een termijn van twee weken gegeven. Het is niet mogelijk om buiten deze termijn alsnog zienswijzen in te dienen.

Conclusie verweerders:

De door bezwaarde ingediende zienswijze leidt niet tot een andere overweging dan reeds opgenomen in het besluit d.d. 12 maart 2020. Verweerders besluiten om de zienswijze ongegrond te verklaren en om de afwijzing van het handhavingsverzoek, met inachtneming van de zienswijze en hun reactie daarop, in stand te laten.

Bestreden besluit 2: Ontheffing

Verweerders besluiten de gemeente Heiloo ingevolge artikel 3.8 lid 1 Wnb ontheffing te verlenen voor de verdere realisatie van het woningbouwproject Zuiderloo te Heiloo. Deze nieuwbouwwijk, met circa 550 woningen, wordt tegen de dorpskern van Heiloo aangebouwd. Reeds in februari 2015 is begonnen met het bouwrijp maken van de locatie. De werkzaamheden zijn vergevorderd maar nog niet afgerond.

Uit ecologisch onderzoek, uitgevoerd in 2013, bleek de aanwezigheid van rugstreepadden in een vijver van een bewoner nabij het plangebied. Daarom is op 22 januari 2015 door het toenmalig bevoegd gezag (de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) voor de rugstreepad een ontheffing verleend van de toenmalige Flora- en faunawet. De vijver is destijds al voor de start van de werkzaamheden door de bewoner gedempt, waardoor er tussen 2015 en 2018 uiteindelijk geen rugstreepadden in het plangebied aanwezig waren. Op 18 mei 2019 zijn er toch weer rugstreepadden aangetroffen in een afgeschermd deelgebied binnen het plangebied, waar door archeologisch onderzoek in 2017 plassen stagnerend water waren ontstaan. Rugstreepadden afkomstig van buiten het plangebied waren in staat hier binnen te dringen, omdat het amfibieënscherm om het deelgebied niet intact bleek te zijn. Het betreffende deelgebied is toentertijd opnieuw omheind met amfibieënschermen. Op grond van de op 22 januari 2015 afgegeven ontheffing zijn tussen 23 september 2019 en 20 oktober 2019 170 rugstreepadden met emmers en door handmatig zoeken weggevangen en verplaatst, waarna op 20 oktober 2019 het gebied vrijverklaard werd van rugstreepadden. 45 van de 170 individuen zijn verplaatst naar twee rugstreepaddenhabitats, één gelegen aan de Noorderstraat te Castricum en de andere gelegen aan

Hoor- en adviescommissie

de Heilooër Zeeweg te Egmond aan den Hoef. De overige 125 individuen zijn verplaatst naar een in 2018 aangelegd, met amfibieënschermen omheind, rugstreeppaddenhabitat binnen het plangebied van Project Zuiderloo, ten noorden van de Krommelaan. De ontheffing van 22 januari 2015 is inmiddels verlopen.

Momenteel bevinden zich rugstreeppadden in het aangelegde habitat ten noorden van de Krommelaan. In dit gebied wordt niet gewerkt. In de rest van het plangebied bevinden zich geen rugstreeppadden. Hoewel het aangelegde habitat omheind is met een amfibieënscherm en de rugstreeppadden hier in principe niet uit kunnen ontsnappen, bestaat altijd de kans dat dit wel gebeurt. Ook kunnen rustreeppadden vanaf buiten het plangebied het plangebied in migreren. Ondanks alle genomen en te nemen maatregelen kan de gemeente Heiloo niet voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden bij de voortzetting van de werkzaamheden. Reden waarom ontheffing van deze verboden is aangevraagd.

Verweerders zijn van oordeel dat de gemeente Heiloo voldoende heeft onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Het stopzetten van de werkzaamheden is geen reëel alternatief. Het project is immers in een vergevorderd stadium. Door nu te stoppen met de werkzaamheden kan er geen invulling gegeven worden aan reeds gemaakte inrichtingsplannen. Met het oog op de huidige woningnood in Noord-Holland zou deze keuze ook maatschappelijk niet te verantwoorden zijn. Het projectgebied volledig afsluiten voor rugstreeppadden is, gelet op de grootte van het plangebied, eveneens geen reëel alternatief. Zelfs wanneer het gehele plangebied omheind zou worden met een amfibieënscherm bestaat de kans dat er onverhoopt toch rugstreeppadden door ontstane beschadigingen in het scherm heen komen.

Gelet op de belangrijke rol die het woningbouwproject Zuiderloo heeft in de ontwikkeling van een sociale, welvarende leefomgeving, waarmee ruimte wordt geboden aan de voorziene bevolkingsgroei in de regio en waarin bedrijven kans krijgen om te ontwikkelen, met positieve gevolgen voor de werkgelegenheid en de (lokale) economie, zijn verweerders voorts van oordeel dat het belang van de ingreep voldoende is onderbouwd.

Verweerders verlenen dan ook ontheffing van de volgende verbodsbepalingen

- artikel 3.5 lid 1 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk vangen van exemplaren van de rugstreeppad;
- artikel 3.5 lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de rugstreeppad; en
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de rugstreeppad.

De ontheffing wordt verleend voor de periode van 21 april 2020 tot en met 31 december 2025.

Aan de ontheffing worden op grond van artikel 5.3, eerste, tweede en derde lid van de Wnb, verschillende voorwaarden en beperkingen verbonden. Op grond van artikel 5.4, eerste en derde lid, Wnb, kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd hiermee wordt gehandeld. De gemeente Heiloo stelt zelf maatregelen voor om negatieve effecten van de werkzaamheden op de rugstreeppadden te voorkomen, en om de kans te minimaliseren dat rugstreeppadden in het werkgebied terecht kunnen komen. Deze maatregelen worden beschreven in het bij de aanvraag

Hoor- en adviescommissie

gevoegde rapport "Aanwezigheid van Rugstreepadden (*Epidalea calamita*) in het plangebied Zuiderloo in 2019, Heiloo" van 22 december 2019. Deze maatregelen zijn grotendeels voldoende. Ter aanvulling hebben verweerders extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden afbreuk doen aan het streven de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE TEN AANZIEN VAN DE BEZWAREN EN DE VERWEREN

1. Bezwaar: Het omsloten tijdelijk compensatiegebied zou 0.32 ha zijn. Dit gebied is te klein voor de 100 in september 2019 aldaar uitgezette rugstreepadden.

Het tijdelijke compensatiegebied omvat - blijkens de brief van OD NHN van 14 februari 2020 - ongeveer 0.32 ha en functioneert als zodanig voor de duur van de te verwachten bouwwerkzaamheden en het archeologisch onderzoek. Kenmerkend voor het tijdelijk compensatiegebied is dat het geheel omheind is door rubberen schermen, waardoor de rugstreepadden dit gebied tot 31 december 2025 niet kunnen verlaten.

Verwezen wordt naar de tabel op pagina 35 van het rapport "Ecologisch onderzoek naar de rugstreepad" van Ravon uit 2017 (waar onder *home range* het oppervlakte aan leefgebied van een bepaald individu wordt verstaan). 3200 m² aan water en land voor 100 rugstreepadden is veel te weinig en voldoet niet.

Indien gesteld zou worden dat dit oppervlakte wel voldoende is voor de 100 rugstreepadden, is daarbij ten onrechte geen rekening gehouden met de nazaten van de voortplanting in het voorjaar van 2020 en de vraag of de juvenielen samen met de reeds bestaande rugstreepadden voldoende ruimte zullen hebben, daarbij in acht nemend dat het omsloten deel als voortplantingsgebied, zomer- en winterverblijf moet dienen.

Verweer: Bureau Endemica heeft in opdracht van de gemeente Heiloo onderzoek gedaan ten aanzien van het project Zuiderloo. Uit het rapport "Aanwezigheid van rugstreepadden in het plangebied Zuiderloo in 2019" van Bureau Endemica, van december 2019, volgt dat het tijdelijke compensatiegebied aan de Krommelaan groot genoeg is voor de rol die het speelt in de populatie van rugstreepadden uit de omgeving, mits er geschikte migratieroutes worden aangelegd richting kernpopulaties, zoals bij de Oosterzijweg. Hierbij wordt ook rekening gehouden met populatiedichtheid, voortplanting, genetische uitwisseling en migratiemogelijkheden. De locatie langs de Krommelaan is ingericht met zowel voortplantingswater als zomer- en winterhabitat (zie pagina 35 e.v.).

Ook op pagina 10 van het ecologisch werkprotocol is duidelijk opgenomen dat het rugstreepaddenhabitat zowel voortplantingswater als zomer- en winterhabitat moet bevatten.

Bezwaarde verwijst naar een onderdeel van een RAVON-onderzoek, dat zich alleen op de home-range van 15 individuele rugstreepadden in de Noordoostpolder richt. Er wordt niet verder gekeken naar factoren als populatiedichtheid (aantallen individuen per oppervlakte-eenheid), verhouding tussen juvenielen en adulten, of omgevingsfactoren. In dit onderzoek worden ook geen uitspraken gedaan over kritische eisen aan habitat-grootte, populatiedichtheid, genetische uitwisselingsmogelijkheden of populatiesamenstelling, wanneer het gaat om het toepassen van compenserende maatregelen.

Hoor- en adviescommissie

Overweging commissie

Verweerders wijzen op pagina 35 van het rapport "Aanwezigheid van rugstreepadden in het plangebied Zuiderloo in 2019" van Bureau Endemica", van december 2019, waar de volgende passage staat vermeld:

"Het leefgebied aan de Krommelaan is ca. 0,32 ha (waarvan 0,12 voortplantingshabitat) en is straks in combinatie met het leefgebied aan de Nicolaas Blokkerlaan (0,1 ha waarvan 0,04 ha voortplantingswater) ca. 4 ha. Dit voldoet niet aan de eis van 1,5 ha voortplantingshabitat voor een sleutelpopulatie. De sleutelpopulatie is echter aanwezig aan de Oosterzijweg (hier bedraagt het voortplantingshabitat ca. 1,1 ha). De dieren in Zuiderloo vormen onderdeel van een netwerkpopulatie en niet als MVP of Sleutelpopulatie. Dit was ook niet de situatie in 2013, voorafgaande aan de bouw. Belangrijk is dus een blijvende verbinding met in ieder geval de sleutelpopulatie aan de Oosterzijweg. De greppels in Zuiderloo hebben tevens een schouwpad en tezamen is dit 5 meter breed. Dit kan uitstekend als corridor dienen. Uitwisseling tussen de voortplantingslocaties is alleen noodzakelijk voor genetische uitwisseling en om na uitsterven als soort weer terug te keren. Het is dus niet noodzakelijk dat jaarlijks dieren uitwisselen. We zien dat in 2019 een groot aantal jonge dieren Zuiderloo bereiken hebben. Als een deel hiervan zich in 2020 of 2021 weet voort te planten in het nieuwe leefgebied dan is voor die jaren geen uitwisseling met andere dieren van het netwerkpopulatie noodzakelijk. Uitwisseling tussen de verschillende deelpopulaties dient mogelijk te zijn binnen de levensfase van de Rugstreepad. Over het algemeen is dat vier tot vijf jaar."

Tijdens de op 8 oktober 2020 gehouden openbare hoorzitting heeft de vertegenwoordiger van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo toegelicht dat het winterhabitat en het zomerhabitat in het tijdelijk compensatiegebied dicht bij elkaar liggen, waardoor de rugstreepadden in dit gebied niet genoodzaakt zijn om grote afstanden af te leggen. De padden hoeven immers niet ver te lopen om bij het voortplantingsgebied te komen. Gelet hierop ziet de commissie in de tabel op pagina 35 van het rapport "Ecologisch onderzoek naar de rugstreepad" van Ravon uit 2017, die betrekking heeft op het oppervlakte aan leefgebied van 15 rugstreepadden in de Noordoostpolder, geen aanleiding om te twijfelen aan de conclusies in het rapport van Endemica. Volgens dit rapport dient uitwisseling tussen de verschillende deelpopulaties mogelijk te zijn binnen de levensfase van de rugstreepad, die over het algemeen vier tot vijf jaar duurt. Tijdens voornoemde hoorzitting is voorts toegelicht dat het tijdelijk compensatiegebied dient voor een periode van 1,5 jaar, waarvan al een jaar voorbij is.

Gelet hierop is de commissie van oordeel dat het tijdelijk compensatiegebied van 0,32 ha volstaat voor de 100 in september 2019 aldaar uitgezette rugstreepadden.

2. Bezwaar: De periode dat het tijdelijk compensatiegebied voor de rugstreepadden functioneel moet zijn is te lang.

De ontheffing geldt tot 31 december 2025. Door de kolonie gedurende 5,5 jaar op te sluiten en te laten voortplanten in 0,32 ha zal de rugstreepad genetisch ernstig verzwakken bij gebreke van genetische uitwisseling met de andere deelpopulatie, namelijk die van de Zandzoom waar het deel van uitmaakt (bron: pagina 16 van het rapport van Endemica uit september 2019). Op pagina 10 van een rapport van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland inzake de rugstreepad staat: "Voor instandhouding van een populatie rugstreepadden moet deze minimaal 50 – 100 à 200 exemplaren

Hoor- en adviescommissie

bevatten en in contact staan met andere populaties (metapopulatie). Uitwisseling tussen populaties en rekolonisatie is dan ook goed mogelijk, mits barrières worden voorkomen. Barrières bestaan onder andere uit wegen en brede watergangen en beschoeide waterkanten.”

Verweer: Bezwaarde stelt dat de rugstreepadden 5,5 jaar opgesloten worden. Dat is onjuist. Zoals is toegelicht door de gemeente Heiloo (verwezen wordt naar bijlage 23 bij het verweerschrift ten aanzien van de ontheffing), in samenspraak met Bureau Endemica, is het isoleren van de huidige populatie rugstreepadden een tijdelijke situatie ten tijde van bouwactiviteiten in de omgeving, voor een periode van ongeveer 1,5 jaar. Na afronding van de werkzaamheden in deelplan 2b en het vervallen van de noodzaak van de aanwezigheid van een bouwweg, wordt de locatie uit de schermen gehaald en is er een uitwisselingsmogelijkheid met andere populaties buiten het plangebied.

Uit het rapport “Aanwezigheid van rugstreepadden in het plangebied Zuiderloo in 2019” van Bureau Endemica volgt eveneens dat uitwisseling tussen de rugstreepadden in Zuiderloo en andere deelpopulaties, gelet op de huidige situatie de komende jaren, niet noodzakelijk is (verwezen wordt naar pagina 31 e.v. van dit rapport). Uitwisseling tussen de verschillende deelpopulaties dient mogelijk te zijn binnen de levensfase van de rugstreepad, die is vier tot vijf jaar. Het afsluiten van het tijdelijke compensatiegebied kan pas na langere tijd de genetische uitwisseling negatief beïnvloeden. Het afsluiten van het tijdelijke compensatiegebied gedurende 1,5 jaar heeft geen impact op de instandhouding van de netwerkpopulatie.

Overweging commissie

Bezwaarde gaat bij deze bezwaargrond uit van het omsluiten van de kolonie voor een periode van 5,5 jaar, terwijl verweerders aangeven dat deze situatie ongeveer 1,5 jaar zal duren. Zoals reeds overwogen blijkt uit de passage uit het rapport van Endemica die bij de bespreking van de vorige bezwaargrond is aangehaald dat uitwisseling tussen de verschillende deelpopulaties mogelijk dient te zijn binnen een periode van vier a vijf jaar. De commissie kan de conclusie van verweerders dat het tijdelijke compensatiegebied geen impact heeft op de instandhouding van de netwerkpopulatie dan ook volgen.

3. Bezwaar: Verweerders hebben ten onrechte niet gezorgd voor een zandlichaam waar de dieren zich (in de winter) kunnen ingraven. Daarnaast zullen de twee poelen in de winter één poel worden, waardoor de rugstreepadden minder land als winterhabitat tot hun beschikking hebben.

In het voornemen van de OD NHN d.d. 14 februari 2020 staat dat in het tijdelijk compensatiegebied twee zandlichamen zouden zijn. Op 25 april jl. is vastgesteld dat er geen twee zandlichamen zijn, maar enkel één heuvel die geheel bedekt is met gras.

Verwezen wordt naar foto 3 in het bezwaarschrift. In het rapport van Endemica van september 2019 staat op pagina 11 dat in de zuidoosthoek een zandlichaam moet worden geplaatst waar de dieren zich (in de winter) kunnen ingraven. Verweerders hebben er onvoldoende op toegezien dat dit op juiste wijze gebeurt.

De twee poelen zullen in de winter weer één poel zijn (bron: pagina 10, 4e alinea van het rapport van Endemica van september 2019). De poel zal daardoor een groter deel van het omsloten gebied beslaan, doordat het deel tussen de twee poelen dan water is en de poel door regenval in omvang

Hoor- en adviescommissie

toeneemt. De 100 rugstreeppadden (en hun juvenielen) zullen hierdoor nog minder land als winterhabitat tot hun beschikking hebben.

Verweer: Zoals in het besluit tot afwijzing van het handhavingsverzoek van 12 maart 2020 is opgenomen, hebben toezichthouders op 11 december 2019 waargenomen dat zich binnen het projectgebied twee paddenpoelen en twee zandlichamen bevinden. Hierdoor is een geschikte en functionele habitat, met een winter- en zomerverblijf, gecreëerd.

Overweging commissie

Bezwaarde wijst op de vierde alinea van pagina 10 van het rapport van Endemica van september 2019. Deze alinea luidt als volgt:

De locatie voor deze nieuwe paddenpoel ligt feitelijk aan de vroegere strandwal van Limmen-Alkmaar. Gemeente Heiloo besloot dat deze (compensatie)locatie ook een binding moet krijgen met de geschiedenis van het gebied én ruimte moet bieden om te spelen (2017) en te recreëren. Voorafgaande aan het graven van de poel werd archeologisch onderzoek gedaan (zie afbeelding 7). Tijdens dit onderzoek werden onder meer ploegsporen, kuilen en greppels gevonden. Hieruit bleek dat onder het oostelijk deel een veenakker uit de (late) Bronstijd lag. Binnen de gemeente Heiloo zijn tien andere vindplaatsen bekend die uit de Bronstijd dateren met ondermeer diverse grafheuvels (2015). Daarom wordt naast de paddenpoel een historische 'grafheuvel' nagemaakt die als speelplek voor kinderen kan dienen. Tevens komt langs de paddenpoel een wandelpad. De paddenpoel zelf zal bestaan uit twee diepe punten die in verbinding staan met het grondwater en daartussen een hoger gelegen flauw talud welk in loop van de zomer zal droog vallen.

De commissie gaat ervan uit dat bezwaarde uit de laatste zin van deze alinea de conclusie trekt dat de twee poelen in de winter weer één poel zullen zijn.

Nu uit het door verweerders overgelegde rapport echter blijkt dat toezichthouders op 11 december 2019 hebben waargenomen dat zich binnen het projectgebied twee paddenpoelen en twee zandlichamen bevinden, treft deze bezwaargrond geen doel.

4. Bezwaar: Verweerders hebben ten onrechte niet gezorgd voor wegkruipplaatsen / schuilplaatsen voor de rugstreeppadden en hebben ten onrechte nagalaten om rond de poelen stenenhoppen te leggen, bedekt met een laag zand, alsmede met zand afgedekte pallets.

Volgens pagina 10 van het rapport van Endemica van september 2019 dient het rugstreeppadgebied voldoende wegkruipplaatsen te bevatten. Het tijdelijke compensatiegebied biedt die in het geheel niet (verwezen wordt naar foto 3 in het bezwaarschrift). Er dienen stenen geplaatst te worden, opdat de dieren die niet kunnen vluchten noch zich kunnen verstoppen, niet en masse worden gepredateerd. Dit is niet gebeurd. De gemeente Heiloo heeft hier onvoldoende op toe gezien. De binnenranden van de paddenschermen bieden geen functionele schuilplaats aan de 100 rugstreeppadden, nu ze daar niet onder kunnen gaan zitten en enkel tegen aan. Ze kunnen daar eenvoudig gepredateerd worden omdat ze - als ze eenmaal gezien of geroken zijn - vanuit die plek geen kant op kunnen vluchten, aangezien de schermen dat verhinderen en er in het tijdelijk

Hoor- en adviescommissie

compensatiegebied geen schuilplaatsen zijn. Het compensatiegebied bevat dan ook geen enkele adequate schuilplek.

Op pagina 11 van het rapport van Endemica van september 2019 staat dat er rond de poelen stenhopen neergelegd moeten worden, bedekt met een laag zand, alsmede met zand afgedekte pallets. Niet is aangetoond dat dit is gebeurd, waardoor er een reële kans is dat de 100 rugstreepadden de winter van 2019/2020 niet overleefd hebben.

Verweer: Bezwaarde verwijst naar pagina 10 en 11 van het rapport van Endemica van september 2019. Uit dit rapport blijkt dat het neerleggen van onder meer stenen een mogelijkheid is en geen verplichting. Het neerleggen van stenen is geen vereiste om een geschikt habitat te creëren. Zoals hiervoor ook reeds is aangegeven, is door de toezichthouders geconstateerd dat een geschikte en functionele habitat, met een zomer- en winterverblijf, is gecreëerd voor de rugstreepadden. Uit de constateringen van de toezichthouder is gebleken dat de habitat van de rugstreepad voldoende wordt beschermd en de instandhouding niet in het geding is. Tijdens een controleronde door Bureau Endemica is geconstateerd dat in de poel die is aangelegd circa 1500-2000 larven aanwezig zijn en dat er dus voortplanting heeft plaatsgevonden door de dieren die daar overwinterd hebben.

Overweging commissie

Volgens bezwaarde blijkt uit het rapport van Endemica van september 2019 dat er rond de poelen stenhopen neergelegd hadden moeten worden. Verwezen wordt naar pagina 11 van dit rapport. Op deze pagina staat de volgende passage:

Om de grond die uit de poel komt ter plaatste kwijt te raken zal het wandelpad op een kleine verhoging komen te liggen. Daarnaast komt in de zuidoosthoek een zandlichaam alwaar de dieren zich voor de winter kunnen ingraven. Rond de poelen kunnen hiervoor stenhopen neergelegd worden, bedekt met een laag zand evenals aantal zandhopen en met zand afgedekte pallets.

Verder stelt bezwaarde dat - volgens pagina 10 van het rapport van Endemica van september 2019 - het rugstreepadgebied voldoende wegkruipplaatsen dient te bevatten. Op deze pagina staat de volgende passage:

Wat vooral belangrijk lijkt, is dat er voldoende gelegenheid moet zijn voor de dieren om zich overdag en in de winter te verschuilen. Naast ingraven kan dat ook door weg te kruipen onder stenen, afval en in spleten.

Volgens verweerders is het neerleggen van onder meer stenen een mogelijkheid en geen verplichting. Het neerleggen van stenen is geen vereiste om een geschikt habitat te creëren, aldus verweerders. Daarnaast wijzen verweerders erop dat door toezichthouders is geconstateerd dat een geschikte en functionele habitat, met een zomer- en winterverblijf, is gecreëerd voor de rugstreepadden, waardoor de habitat van de rugstreepad voldoende wordt beschermd en de instandhouding niet in het geding is. De commissie kan deze redenering volgen. Deze bezwaargrond leidt dan ook niet tot een ander oordeel.

Ten overvloede merkt de commissie nog het volgende op. Tijdens de op 8 oktober 2020 gehouden openbare hoorzitting heeft de vertegenwoordiger van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo laten weten dat er wel degelijk stenen rond de poelen zijn geplaatst, zoals door Endemica werd geopperd. Bezwaarde liet hierop weten deze stenen niet te

Hoor- en adviescommissie

hebben gezien. De commissie heeft tijdens de openbare hoorzitting de suggestie gedaan om bezwaarde in de gelegenheid te stellen om het tijdelijke compensatiegebied te bezoeken, zodat bezwaarde zelf kan zien dat het gebied conform de recente bevindingen van de toezichthouders is ingericht als een geschikt en functioneel habitat voor rugstreeppadden, inclusief een zomer- en winterverblijf. De vertegenwoordiger van burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo tijdens de hoorzitting heeft laten weten dit een goede suggestie te vinden en dit in overweging te nemen. Het bieden van deze mogelijkheid zou naar de mening van de commissie kunnen bijdragen aan een beslechting van het geschil en het voorkomen van eventuele nieuwe handhavingsverzoeken in de toekomst.

5. Bezwaar: Het tijdelijk compensatiegebied zal nog minder voldoen wanneer de appartementsgebouwen aan de oostzijde klaar zijn. Deze gebouwen zullen een behoorlijke schaduw over de poel werpen.

Schaduw over hun voortplantingspoel schaadt de rugstreeppad volgens het rapport van Endemica van september 2019, pagina 10, 3e alinea. Het compensatiegebied moet een onbeschaduwd terrein zijn. Ook moet de poel snel kunnen opwarmen volgens diezelfde alinea in genoemd rapport. Door het gebouw zal er minder tot geen zoninval meer in de poel zijn. Er is ten onrechte geen onderzoek gedaan naar wateronttrekking door de bouwactiviteiten en de gevolgen voor de poel(en). Ook is er ten onrechte geen onderzoek gedaan naar de zuurtegraad van het water in de poel(en). Een voorwaarde voor voortplanting is dat het water niet zuurder is dan Ph 5.

Verweer: Uit een mail van 4 mei 2020 van Bureau Endemica blijkt dat tijdens een controlerende is geconstateerd dat in de poel die is aangelegd circa 1500-2000 larven aanwezig zijn en dat er dus voortplanting heeft plaatsgevonden door de dieren die daar overwinterd hebben. Hiermee is komen vast te staan dat de poel geschikt is voor voortplanting.

Bezwaarde heeft ten aanzien van de gevolgen van de appartementsgebouwen voor het voortplantingswater niet om handhaving verzocht in haar verzoek om handhaving van 4 december 2019. Nu besluiten op handhavingsverzoeken in de regel ex tunc getoetst worden en verweerders ten tijde van het nemen van hun besluit niet op de hoogte waren van de door bezwaarde in bezwaar aangedragen nieuwe feiten en omstandigheden, konden zij deze ook niet in de besluitvorming betrekking.

Nu het gaat om werkzaamheden die nog niet geheel zijn uitgevoerd, waardoor nog geen overtreding heeft plaatsgevonden, kan op grond van vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een besluit tot het opleggen van een preventieve last onder dwangsom slechts worden genomen wanneer het gaat om een gevaar van een overtreding van een concreet bij of krachtens de wet gesteld voorschrift dat klaarblijkelijk dreigt, dat wil zeggen dat de overtreding zich met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal voordoen. Dit is niet aangetoond.

Zoals reeds is aangegeven heeft voortplanting in de aangelegde poel plaatsgevonden. Daarmee is komen vast te staan dat het water geschikt is voor voortplanting. Bezwaarde heeft niet (met een deskundig tegenrapport) aangetoond dat het voortplantingswater in het tijdelijk compensatiegebied ongeschikt is en dat sprake is van (een met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid van) overtredingen van de Wnb.

Overweging commissie

Hoor- en adviescommissie

Verweerders geven aan dat deze bezwaargrond ziet op werkzaamheden die nog niet geheel zijn uitgevoerd. Daarnaast stellen zij dat is komen vast te staan dat het water geschikt is voor voorplanting.

Tijdens de op 8 oktober 2020 gehouden hoorzitting heeft de vertegenwoordiger van burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo laten weten dat de verwachting is dat met de “woontoren”, van zo’n tien meter hoog, het gebied in de middag alsnog volop in de zon zal liggen.

Nu de appartementsgebouwen nog niet zijn gerealiseerd, staat vooralsnog niet vast dat het effect hiervan inderdaad is dat de voortplantingspoel – al dan niet gedeeltelijk – in de schaduw zal komen te liggen en of dit wel of geen effect heeft op de rugstreepadden. Op basis van de stukken en hetgeen ter orde kwam tijdens de hoorzitting is de commissie niet gebleken van een overtreding van de Wnb en evenmin van een klaarblijkelijke dreiging van een overtreding. Deze bezwaargrond leidt dan ook niet tot een ander oordeel.

6. Bezwaar: Onduidelijk is welk deel van het tijdelijk compensatiegebied als zomerhabitat en daarmee foerageergebied zou moeten functioneren.

Ook is onduidelijk of dat deel aan alle voorwaarden voor een functioneel zomerhabitat voldoet en welk onderhoud daaraan nodig is.

Verweer: In het rapport van Endemica van december 2019 staat (op pagina 20 en 21) dat het leefgebied ten noorden van de Krommelaan is aangelegd conform een ontwerpschets. Daarnaast is aangegeven dat een extra rugstreepaddenpoel wordt aangelegd op circa 150 meter afstand (Nicolaas Blokkerlaan). De ontwerpschets daarvan is opgenomen in figuur 30 van het rapport. Daarmee is door de gemeente Heiloo duidelijk gemaakt hoe het tijdelijk compensatiegebied is en wordt ingericht.

Zoals in het besluit van 12 maart 2020 is aangegeven bevinden zich twee aangebrachte paddenpoelen en twee zandlichamen binnen het afgeschermd gebied van ongeveer 0,32 ha. Daardoor is een geschikte en functionele habitat, met een zomer- en winterverblijf, gecreëerd.

Overweging commissie

Op pagina 20 van het rapport van Endemica van december 2019 is de volgende omschrijving van het tijdelijke compensatiegebied opgenomen:

In de voormalige paardenwei noord van de Krommelaan (zone C) is in 2018 een ondiepe poel aangelegd, boven het zomer grondwaterpeil. Deze poel bevatte in het vroege voorjaar al vrijwel geen water meer, maar wel een dunne sliblaag. Rugstreepadden zijn hier niet waargenomen. In de eerste helft van september 2019 is hier een groter leefgebied voor de Rugstreepadden aangelegd conform een ontwerpschets (zie Figuur 29) en richtlijnen van de RAVON. Het nieuwe leefgebied bestaat uit twee poelen tot maximaal 0,5m beneden het grondwaterpeil, met daartussen een laagte waarvan de voedingsrijke bovenlaag is weggehaald. De eerdergenoemde poel is opgegaan in het grotere nieuwe leefgebied. De nieuwe poelen hebben aan de zuidzijde een talud van 1:2 maar aan de noordzijde (waar de meeste zoninstraling opgevangen wordt) een talud van 1:10. Tussen beide poelen en buiten de laagte is een zandlichaam aangebracht als overwinteringslocatie. Deze is neergelegd in de vorm van een grafheuvel uit de late bronstijd vanwege de sporen uit die periode die werden

Hoor- en adviescommissie

aangetroffen tijdens archeologisch onderzoek voorafgaande aan het graven van de poelen (zie Figuur 32).

Daarnaast zal in 2020 nog een extra Rugsteppaddenpoel (zie Figuur 30) worden aangelegd op ca. 150 meter afstand (zie Figuur 31). Beide locaties zijn door middel van een greppelstructuur met elkaar verbonden. Voor aanleg van de definitieve bestrating zal op twee locaties een paddengoot onder de weg worden aangelegd.

Op pagina 3 van het controlerapport d.d. 11 december 2019 is het volgende vermeld:

Op 11 december 2019 is door ons gezien dat binnen het projectgebied een gedeelte van het gebied is afgeschermd door middel van amfibieën schermen. De oppervlakte van het afgeschermd gebied is ongeveer 0,32 ha. Binnen dit gebied bevinden zich 2 aangebrachte paddenpoelen en 2 zandlichamen. Hierdoor is een geschikte en functionele habitat, met een winter- en zomerverblijf, gecreëerd. De reden dat het gebied is afgeschermd/afgesloten van de omgeving is ter bescherming van de rugstreppadden.

Op 11 december 2019 hebben wij gezien dat bestaande watergangen binnen het projectgebied niet gedempt zijn. Hierdoor is er geen effect op de mitigatieroutes zoals die in het verleden aanwezig waren. De door RvO afgegeven ontheffing FF/75C/2014/0071 is op 1 januari 2020 verlopen. Door ons wordt een nieuwe ontheffing afgegeven waarbij gelet wordt op de mitigatieroutes, de aanwezig van watergangen c.q. greppels en het veiligstellen van een geschikte habitat voor de rugstreppad. Door het afgeven van deze ontheffing voorkomen wij dat er een overtreding plaatsvindt in het kader van de Wnb.

De commissie maakt hieruit op dat het tijdelijke compensatiegebied – met zowel een zomer- als een winterverblijf – volstaat als functionele habitat voor de rugstreppadden.

7. Bezwaar: Het bouwgebied zelf zou afgeschermd moeten zijn voor de rugstreppadden, in plaats van dat de rugstreppadden omsloten zijn.

Het doel van de omsluiting van de rugstreppadden in september 2019 was immers dat zij zich niet opnieuw in het bouwgebied zouden vestigen. De gebreken van het tijdelijke compensatiegebied hebben ervoor gezorgd dat de 100 rugstreppadden niet meer in leven zijn. Als zij nog wel in leven zouden zijn - en in de winter van 2019/2020 succesvol het tijdelijke compensatiegebied via een eventuele uitgang (niet aansluitend scherm) hebben verlaten - dan is het voor hen niet mogelijk om terug te komen, vanwege het feit dat hun gebied geheel omsloten is door schermen. Het opsluiten van de rugstreppadden in een gebied van 0.32 ha is in geen geval een oplossing. Het enkel afschermen van het bouwgebied - oftewel het omsluiten van het bouwgebied, niet van de rugstreppadden - wel. In eerdergenoemd rapport van de Rijksoverheid wordt het opsluiten van de rugstreppadden evenmin als alternatief genoemd.

Verweer: Het aangelegde rugstreppaddenhabitat ten noorden van de Krommelaan is afgeschermd met amfibieënschermen. Die schermen dienen ervoor om te voorkomen dat de dieren zich vanuit het habitat over de bouwlocaties verspreiden, waarbij een verhoogd risico ontstaat dat ze op de bouwlocaties dood gereden worden of doodgedrukt worden.

Bezwaarde geeft aan dat amfibieënschermen om de bouwlocatie(s) moeten worden geplaatst. Zoals op pagina 5 van de ontheffing is aangegeven, worden deelgebieden lokaal afgeschermd. In voorschrift 16 is bepaald dat amfibieënschermen geplaatst moeten worden voor aanvang van de

Hoor- en adviescommissie

eerste werkzaamheden aan een deelgebied. Er worden dus ook schermen geplaatst rondom de locaties waar werkzaamheden plaatsvinden.

Het rugstreeppaddenhabitat aan de Nicolaas Blokkerlaan (zie bijlage 2 bij de ontheffing) wordt, net als het aangelegde habitat ten noorden van de Krommelaan, ook afgeschermd met amfibieënschermen om een te vroege kolonisatie van het nieuwe gebied te voorkomen als de inrichting van het habitat nog niet is afgerond. Dat is gewaarborgd in voorschrift 14.

Het plaatsen van de schermen, om zowel de rugstreeppaddenhabitats als de bouwlocaties, dient als maatregel om opzettelijk doden van rugstreeppadden te voorkomen.

Overweging commissie

Bezwaarde stelt dat het beter was geweest als het bouwgebied zelf afgeschermd zou zijn voor de rugstreeppadden, in plaats van dat de rugstreeppadden omsloten zouden zijn. Verweerders lichten in hun verweerschrift toe dat niet alleen de rugstreeppaddenhabitats, maar ook de bouwlocaties door schermen worden omsloten. Dit om het doden van rugstreeppadden te voorkomen. Ook in het controlerapport d.d. 11 december 2019 staat dat de reden dat het gebied is afgeschermd/afgesloten van de omgeving, de bescherming van de rugstreeppadden is. Dit komt de commissie onredelijk noch ongeloofwaardig voor.

8. Bezwaar: Er is niet op toegezien dat er vanuit het compensatiegebied watergangen naar het winterhabitat worden gegraven.

Er zijn door bezwaarde twee bestaande greppels geconstateerd op 25 april jl. Een greppel ligt aan de noordzijde, Krommelaan, die direct ophoudt aan de overkant van de Nic. Blokkerlaan. Deze greppel is niet onderhouden en in zeer slechte staat en volstaat daarom niet als migratieroute. Verwezen wordt naar de foto's 4 en 5 van het bezwaarschrift. De andere greppel ligt aan de zuidzijde (de oude houtwal) en houdt al op vóór de Nic. Blokkerstraat. Ook deze greppel is niet onderhouden, in zeer slechte staat en te vol met beschoeiing (verwezen wordt naar foto 6). Ook deze greppel volstaat niet als migratieroute. Beide greppels hebben geen continue doorgang. Voor zover met de watergang wordt bedoeld dat er water in stroomt wordt dat niet als migratiebaan gezien. Idealiter wordt een vochtige laag of wadi aangelegd om door te migreren, een ondiep water met een hellingsvlak van 1:10. Dat is niet de huidige situatie.

Vanuit de poelen in het compensatiegebied is het winterhabitat onvoldoende bereikbaar voor de rugstreeppadden, aangezien zij na de greppel aan de zuidzijde van het compensatiegebied drie wegen moeten oversteken om bij het spoortalud te komen, namelijk de Nic. Blokkerlaan, Hoogeweg en Groeneweg. Vanuit de greppel aan de noordzijde van het compensatiegebied moeten zij twee wegen oversteken (de Hoogeweg en de Groeneweg). Daarbij is van belang dat niet onderzocht is of er een doorlopende doorgang door de tuinen bestaat van de Nic. Blokkerlaan naar de Hoogeweg en van de Hoogeweg naar de Groeneweg. De tuinen kunnen door bewoners volledig afgeschermd zijn of worden. Er zouden nieuwe greppels gegraven zijn of worden. Deze zijn echter niet geconstateerd op 25 april jl.

Verweer: Voor het overtreden van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet als gevolg van het verdwijnen van migratieroutes van de rugstreeppad heeft de gemeente Heiloo bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ontheffing aangevraagd en verkregen. Het realiseren van de

Hoor- en adviescommissie

greppels/watergangen was (als compenserende maatregel) voorgeschreven in voorschriften 7 en 9 van de inmiddels verlopen ontheffing d.d. 22 januari 2015.

Op 19 december 2019 hebben verweerders in het kader van de aanvraag van de Wnb-ontheffing aan de gemeente Heiloo verzocht om uit te werken hoe de verschillende ingerichte of natuurlijk aanwezige zomer-/voortplantings-/winterhabitats van de rugstreeppadden met elkaar in verbinding gebracht worden, om migratie mogelijk te maken tussen de locaties. Vervolgens heeft de gemeente Heiloo, in samenspraak met Bureau Endemica, aangegeven dat alle greppels en houtwallen met onderhoudspaden zullen fungeren als migratieroutes. De greppels worden gerealiseerd op basis van een waterstructuurplan en een daarop gebaseerde reeds verleende watervergunning. De twee rugstreeppaddenhabitats aan de Krommelaan en de Nicolaas Blokkerlaan worden door middel van een greppelstructuur met elkaar verbonden. Ook zullen in de verbindingsroute paddengoten aangelegd worden, waarmee het oversteken van wegen kan worden voorkomen. Ook de bestaande greppel aan de zuidzijde van het plangebied richting het (mogelijke) winterhabitat bij het spoortalud zal worden onderhouden om als verbindingsroute te kunnen fungeren.

De nieuw aan te leggen watergangen dienden voorafgaand aan de te dempen watergangen te worden aangelegd. De bestaande watergangen zijn echter niet gedempt en daarmee zijn deze bestaande watergangen nog steeds als mogelijke migratieroute te gebruiken zoals in het besluit van 12 maart 2020 is aangegeven. Zoals ook in dit besluit is aangegeven is migratie van de padden momenteel niet gewenst, omdat de rugstreeppadden zich dan mogelijk weer op het bouwterrein kunnen begeven, hetgeen ongewenst is. Het gebied is daarom tijdelijk met paddenschermen afgeschermd.

Overweging commissie

Ingevolge voorschrift 9 van de ontheffing d.d. 22 januari 2015 diende voorafgaand aan de werkzaamheden nieuwe watergangen te worden gerealiseerd, ter compensatie van de te dempen watergangen. Deze watergangen moesten functioneel zijn, als de rugstreeppad naar de zomerhabitat zou migreren. Verweerders wijzen op verschillende greppels die volgens hen als migratieroutes kunnen dienen. Volgens bezwaarde zijn de bestaande greppels echter niet goed onderhouden en om verschillende redenen ongeschikt om hun functie als migratieroute te blijven verrichten.

Tijdens de op 8 oktober 2020 gehouden openbare hoorzitting heeft de vertegenwoordiger van burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo aangegeven dat de greppels in de winter weliswaar vol staan met water, maar in de winter ook niet worden gebruikt door de padden. In de zomer staan de geulen meestal droog.

Voorts staat in het controlerapport d.d. 11 december 2019 het volgende vermeld over de aanwezige greppels:

Volgens voorschrift 9 van de ontheffing RvO dienen er voorafgaand aan de werkzaamheden nieuwe watergangen gerealiseerd te worden ter compensatie van de te dempen watergangen. Tijdens onze controle op 11 december 2019 zagen wij dat er geen watergangen gedempt zijn. Dit betekent dat er geen nieuwe watergangen en/of greppels moeten worden aangelegd ter compensatie.

Hoor- en adviescommissie

Volgens de toezichthouder zijn de naar aanleiding van de ontheffing d.d. 22 januari 2015 aangelegde greppels niet gedempt en nog geschikt om als migratieroutes te functioneren.

Gelet op het voorgaande is volgens de commissie voldoende aannemelijk dat vanuit het tijdelijk compensatiegebied geen gebrek aan migratieroutes voor rugstreeppadden bestaat dan wel zal bestaan.

9. Bezwaar: Het compensatiegebied zal ten onrechte ook gebruikt worden om te recreëren. Dit zal tot onmiddellijk uitsterven van de rugstreeppadden aldaar leiden. De stelling van de OD NHN in het bestreden besluit dat het gebruik van de poelen door honden niet schadelijk is voor rugstreeppadden, is volstrekt onjuist.

Het enige wat in de week van 20 april 2020 wel goed is gedaan is dat het tijdelijk compensatiegebied sindsdien geheel is afgezet door hoge hekken. Dit is belangrijk aangezien vóór het plaatsen van die hekken honden in de poelen doken wat tot ernstige verstoring van de populatie leidt (bron: pagina 19 van het rapport van Endemica van september 2019.)

Als mensen, kinderen en honden de poelen ingaan, leidt dat tot uitsterven van de hele populatie (zie pagina 19 van het rapport van Endemica van september 2019).

Bovendien is niet onderzocht wat een hoeveelheid recreërende mensen en dieren doet met een aanwezige populatie rugstreeppadden ná de voortplanting in de zomer. Zeer waarschijnlijk worden zij daardoor verstoord en kunnen zij niet foerageren. Ook lopen zij het risico vertrap te worden. Dit is ten onrechte niet onderzocht, terwijl dit wel direct samenhangt met de vraag of zij in het definitieve compensatiegebied kunnen overleven. Voor een succesvolle genetische uitwisseling met de zuidelijke deelpopulatie in Zandzoom zal een ecotunnel geplaatst moeten onder de Vennewatersweg.

Recreatie in het compensatiegebied dient uitgesloten te worden nu de rugstreeppad dat niet zal overleven. De te plaatsen migratieroutes zijn niet zichtbaar en de huidige voorzieningen volstaan niet.

Verweer: In de bestreden besluiten is aangegeven dat het gebruik van de paddenpoel door honden niet schadelijk is voor rugstreeppadden en de instandhouding.

Momenteel staan er bouwhekken om het compensatiegebied heen, waardoor toegang door onbevoegden en daarmee dus verstoring van rugstreeppadden wordt voorkomen.

In het rapport van Bureau Endemica van december 2019 is, onder het kopje "nazorg", opgenomen dat bij het nieuwe leefgebied een informatiebord zal worden geplaatst over zowel de historische waarde van de locatie als over de rugstreeppad. Dit om bewoners en bezoekers zorgvuldig met het leefgebied van de rugstreeppadden te laten omgaan. Daarnaast zal om beide poelen en de verbindingzone aan de Krommelaan een hek worden geplaatst om ervoor te zorgen dat honden en mensen niet bij de voortplantingsplaats komen. Verstoring van rugstreeppadden wordt zo geminimaliseerd.

Overweging commissie

Bezwaarde wijst op pagina 19 van het rapport van Endemica van september 2019. Daar staat inderdaad dat verstoring van voortplantingswateren gemakkelijk kan optreden en dat is gebleken dat

Hoor- en adviescommissie

gehele populaties kunnen verdwijnen als gevolg van het vertrappen van voortplantingswateren. De commissie kan zich de zorg van bezwaarde dan ook voorstellen.

De commissie overweegt echter dat onder het kopje "nazorg", op pagina 28 e.v. van het rapport van Bureau Endemica van december 2019, de eisen zijn opgenomen waaraan het definitieve compensatiegebied zal voldoen. Hiermee zou dit gebied blijvend geschikt zijn voor rugstreeppadden. De commissie ziet geen aanleiding om aan deze conclusie van de ecologisch adviseur van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo te twijfelen. Deze bezwaargrond leidt dan ook niet tot een ander oordeel.

ADVIES VAN DE COMMISSIE

De commissie komt op basis van de stukken en het besprokene tijdens de op 8 oktober 2020 gehouden openbare hoorzitting tot de conclusie dat de bestreden besluiten niet herroepen moeten worden.

Het vorenstaande geeft de commissie aanleiding gedeputeerde staten van Noord-Holland met betrekking tot de bezwaarschriften van [REDACTED], namens [REDACTED], d.d. 23 april 2020 en 19 mei 2020 te adviseren bezwaarde in haar bezwaren te ontvangen en deze bezwaren ongegrond te verklaren.

Haarlem, donderdag 8 oktober 2020

de Hoor- en adviescommissie,

Kamer II

[REDACTED]

[REDACTED]

fungerend secretaris

[REDACTED]

mr. E.C. Berkouwer,

voorzitter